

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Uudet perusteet opetussuunnitelmatyön lähtökohtana

Mikko Hartikainen, Opetushallitus
Eija Kauppinen, Opetushallitus
Matti Pietilä, Opetushallitus

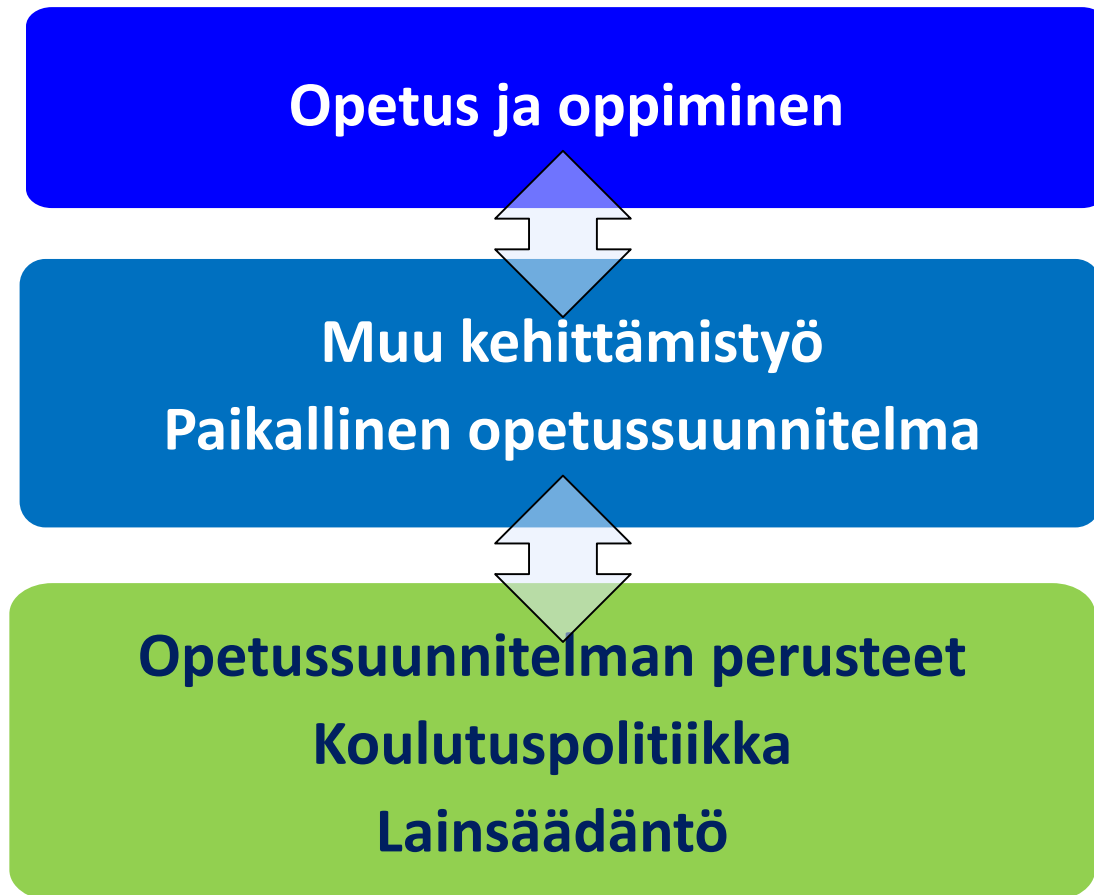
Kuntaliitto
Taiteen perusopetuksen kehittäminen kunnissa
Helsinki, 22.11.2017

TPO 2018

GRK 2018

Opetussuunnitelmajärjestelmä

Koulutuksen järjestää suunnittelee opetuksen tarjonnan ja päättää opetuksen määrästä opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Opetuksen määrä mitoitetaan niin, että opetuksen tavoitteet voidaan saavuttaa.

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2017

Opetushallitus päättää taiteenaloittain taiteen perusopetuksen tavoitteista ja keskeisistä sisällöistä (opetussuunnitelman perusteet).

Opetussuunnitelman perusteet voivat sisältää erilaajuisia oppimääriä.

Koulutuksen järjestäjän tulee hyväksyä kullekin taiteenalalle opetussuunnitelma.

Laki taiteen perusopetuksesta (633/1998)

Aikataulu

- Opetushallitus on antanut taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 20.9.2017:
 - Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2017
 - Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2017
- Koulutuksen järjestäjät laativat ja hyväksyvät opetussuunnitelmat uusien perusteiden mukaisesti kullekin taiteen alalle, jolla se antaa opetusta.
- Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteiden 2017 mukaan laaditut opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 1.8.2018 lukien.
- Ennen 1.8.2018 taiteen perusopetuksessa aloittaneet oppilaat voivat suorittaa opintojaan aikaisempia opetussuunnitelmia noudattaen enintään 31.7.2021 saakka.

**MUUTTUVA
OPPILAAN ROOLI**
yhdessä tekeminen,
osallistuminen,
tutkiva ja luova työskentely...

MUUTTUVA MAAILMA
ympäristö, talous, työelämä,
teknologia, globalisoituminen,
yhteisöjen monimuotoisuus...

**OPS 2017
TOIMINTAKULTTUURI**

MUUTTUVA OPETUS
oppimiskäsitys,
yhteistyö ja kokonaisuuksien
rakentaminen...

**MUUTTUVA KÄSITYS
SIVISTYKSESTÄ JA OSAAMISESTA**
laaja-alaisuus, eettisyys, kestävyys,
vuorovaikutus, oppimisen taidot,
tiedonhallinta...

Perusteiden uudistamisen suuntaviivoja (tiivistelmä)

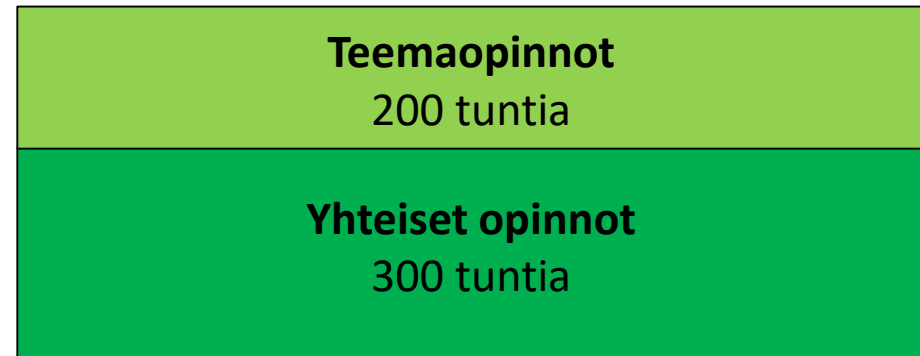
- Uudistamisella pyritään kehittämään erityisesti pedagogiikkaa, toimintakulttuuria ja oppilasarviointia.
- Kaikille taiteenaloille laaditaan sekä laajan että yleisen oppimäärän mukaiset opetussuunnitelman perusteet. Oppimäärien laskennalliset laajuudet säilytetään nykyisinä.
- Taiteenaloilla pyritään samanlaiseen opintojen rakenteeseen, opintotasojen yhdenmukaiseen laajuuksiin ja opintojen rakenteen yhdenmukaiseen nimeämiseen.

Laajan ja yleisen oppimäärän rakenne ja laajuus

Laaja oppimäärä 1300 h

Yleinen oppimäärä 500 h

Varhaisiän opinnot

Laajan oppimäärän rakenne ja laajuus

Syventävien opintojen tarkoituksena on

opintomahdollisuuksien laajentaminen tai painottaminen. Taiteenalan laajan oppimäärän syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö. Syventäviin opintoihin voi sisältyä keskenään vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia. Koulutuksen järjestäjä määrittelee syventävien opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta.

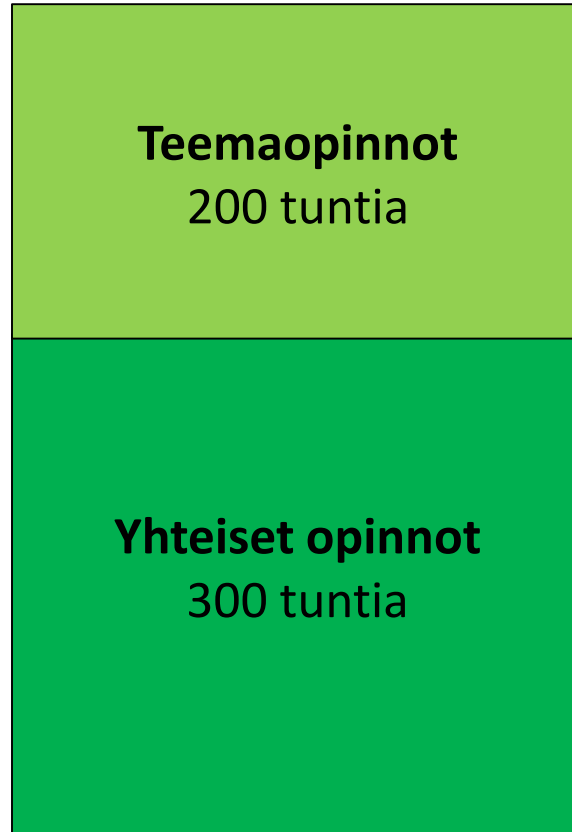
Perusopintojen tarkoituksena on

taiteenalalle keskeisten taitojen tavoitteellinen harjoittelu ja pitkäjänteinen kehittäminen. Perusopintoihin voi sisältyä keskenään vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia. Koulutuksen järjestäjä määrittelee perusopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta.

Mahdollisen varhaisiän kasvatuksen

tavoitteet, sisällöt ja laajuus päätetään opetussuunnitelmassa.

Yleisen oppimäärän rakenne ja laajuus

Teemaopintojen tarkoituksena on

yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen laajentaminen. Koulutuksen järjestäjä voi tarjota keskenään vaihtoehtoisia teemaopintojen opintokokonaisuuksia. Koulutuksen järjestäjä määrittelee opetussuunnitelman perusteiden pohjalta teemaopintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet.

Yhteisten opintojen tarkoituksena on

taiteenalan perustaitojen hankkiminen. Koulutuksen järjestäjä määrittelee opetussuunnitelman perusteiden pohjalta yhteisten opintojen opintokokonaisuudet, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet.

Mahdollisen varhaisiän kasvatuksen

tavoitteet, sisällöt ja laajuus päätetään opetussuunnitelmassa.

Opintojen laajuus

- Kyseessä on **laskennallinen laajuus**, jonka tunti 45 minuuttia.
- Opintokokonaisuuksien laskennallinen laajuus mietitään opetuksen **tavoitteiden pohjalta**.
- Opetuksen järjestäminen ratkaistaan paikallisesti.
- Annettavan opetuksen tulee mahdollistaa opetussuunnitelmassa määriteltyjen taiteenalan oppimäärän tavoitteiden saavuttaminen.

Opetussuunnitelman laatiminen

Opetussuunnitelman laatiminen 1/2

- **Koulutuksen järjestäjä laatii ja hyväksyy kullekin taiteenalalle opetussuunnitelman Opetushallituksen päättämien taiteen perusopetuksen laajan / yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteiden mukaan tarkentaen ja täsmentäen niitä.**
- Opetussuunnitelmaa laadittaessa **otetaan huomioon** oppilaiden yksilölliset tarpeet ja valmiudet, taiteenalan traditio ja paikallinen kulttuuriperintö, taiteenalan kansalliset ja kansainväliset muutokset, jatko-opintojen vaatimukset sekä oppilaitoksen ja sen toimintaympäristön omaleimaisuus.
- **Opetussuunnitelma laaditaan yhteistyössä** oppilaitoksen opettajien ja mahdollisuuksien mukaan myös oppilaiden, huoltajien ja muiden tahojen kanssa. Yhteistyö eri tahojen kanssa tukee opetussuunnitelmaprosessin onnistumista.

Opetussuunnitelman laatiminen 2/2

- Koulutuksen järjestää suunnittelee opetuksen tarjonnan ja päättää opetuksen määrästä opetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. **Opetuksen määrä mitoitetaan niin, että opetuksen tavoitteet voidaan saavuttaa.**
- Opetussuunnitelma laaditaan niin selkeästi, että myös oppilas ja hänen huoltajansa voivat saada opinnoista riittävästi tietoa.

Opetussuunnitelman sisältö (laaja oppimäärä)

Opetussuunnitelman tulee sisältää seuraavat asiat sen mukaan, kuin näissä taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määrätään:

- oppilaitoksen toiminta-ajatus
- oppilaitoksen arvot, oppimiskäsitys, oppimisympäristö ja työtavat
- oppilaitoksen toimintakulttuuri
- opetuksen rakenne ja laajuus
- opetuksen yleiset tavoitteet
- **perusopintojen opintokokonaisuudet**, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet
- **syventävien opintojen opintokokonaisuudet**, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet
- **laajan oppimäärän arvioinnin kohteet ja arvioinnin kriteerit**
- oppimisen arviointi
- oppimäärän yksilöllistäminen
- oppilaaksi ottamisen periaatteet
- yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa
- toiminnan jatkuva kehittäminen.

Opetussuunnitelman sisältö (yleinen oppimäärä)

Opetussuunnitelman tulee sisältää seuraavat asiat sen mukaan, kuin näissä taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määrätään:

- oppilaitoksen toiminta-ajatus
- oppilaitoksen arvot, oppimiskäsitys, oppimisympäristö ja työtavat
- oppilaitoksen toimintakulttuuri
- opetuksen rakenne ja laajuus
- opetuksen yleiset tavoitteet
- **yhteisten opintojen opintokokonaisuudet**, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet
- **teemaopintojen opintokokonaisuudet**, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet
- oppimisen arviointi
- opetussuunnitelman perusteissa kuvatut yleisen oppimäärän arvioinnin kohteet
- oppimäärän yksilöllistäminen
- oppilaaksi ottamisen periaatteet
- yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa
- toiminnan jatkuva kehittäminen.

Opintokokonaisuuksien kuvaaminen

Laaja oppimäärä

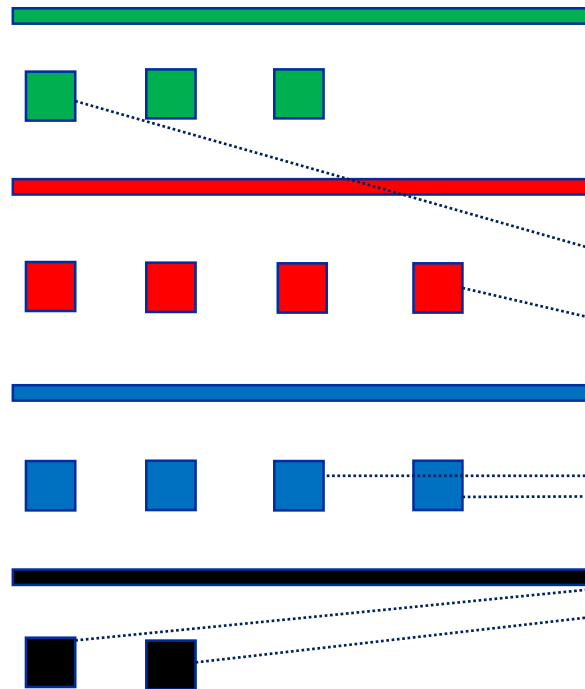
- Koulutuksen järjestäjä määrittelee **perusopintojen ja syventävien opintojen opintokokonaisuudet**, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta. Mahdollisen varhaisiän kasvatuksen tavoitteet, sisällöt ja laajuus päätetään opetussuunnitelmassa.
- Sekä perusopintoihin että syventäviin opintoihin voi sisältyä keskenään **vaihtoehtoisia opintokokonaisuuksia**.

Yleinen oppimäärä

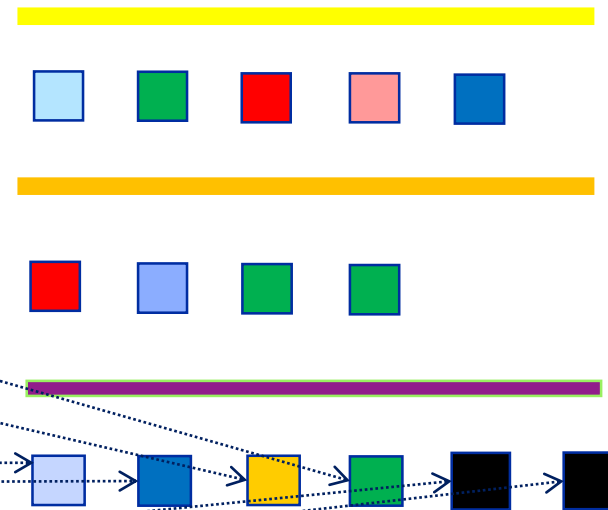
- Koulutuksen järjestäjä määrittelee **yhteisten opintojen ja teemaopintojen opintokokonaisuudet**, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet opetussuunnitelman perusteiden pohjalta. Mahdollisen varhaisiän kasvatuksen tavoitteet, sisällöt ja laajuus päätetään opetussuunnitelmassa.
- Koulutuksen järjestäjä voi tarjota keskenään vaihtoehtoisia teemaopintojen opintokokonaisuuksia.

Opintokokonaisuudet ja tavoitteet

- Opetussuunnitelman perusteissa **tavoitealueet** ja tavoitteet

- Paikallisessa opetussuunnitelmassa **opintokokonaisuudet** ja tavoitteet

Arvioinnin kriteerit laajassa oppimäärässä

- Koulutuksen järjestäjä määrittelee laajan oppimäärän opetussuunnitelmassaan arvioinnin kriteerit, joihin oppimäärän arviointi perustuu.
- Arvioinnin kriteerien laadinnassa on otettava huomioon, että
 - oppimäärän arvioinnin tehtävänä on kertoa, miten oppilas on saavuttanut taiteenalan laajan oppimäärän syventävien opintojen tavoitteet
 - taiteenalan laajan oppimäärän arvioinnin kohteet, jotka on kuvattu perusteiden taiteenalakohtaisissa osuuksissa
 - lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja.

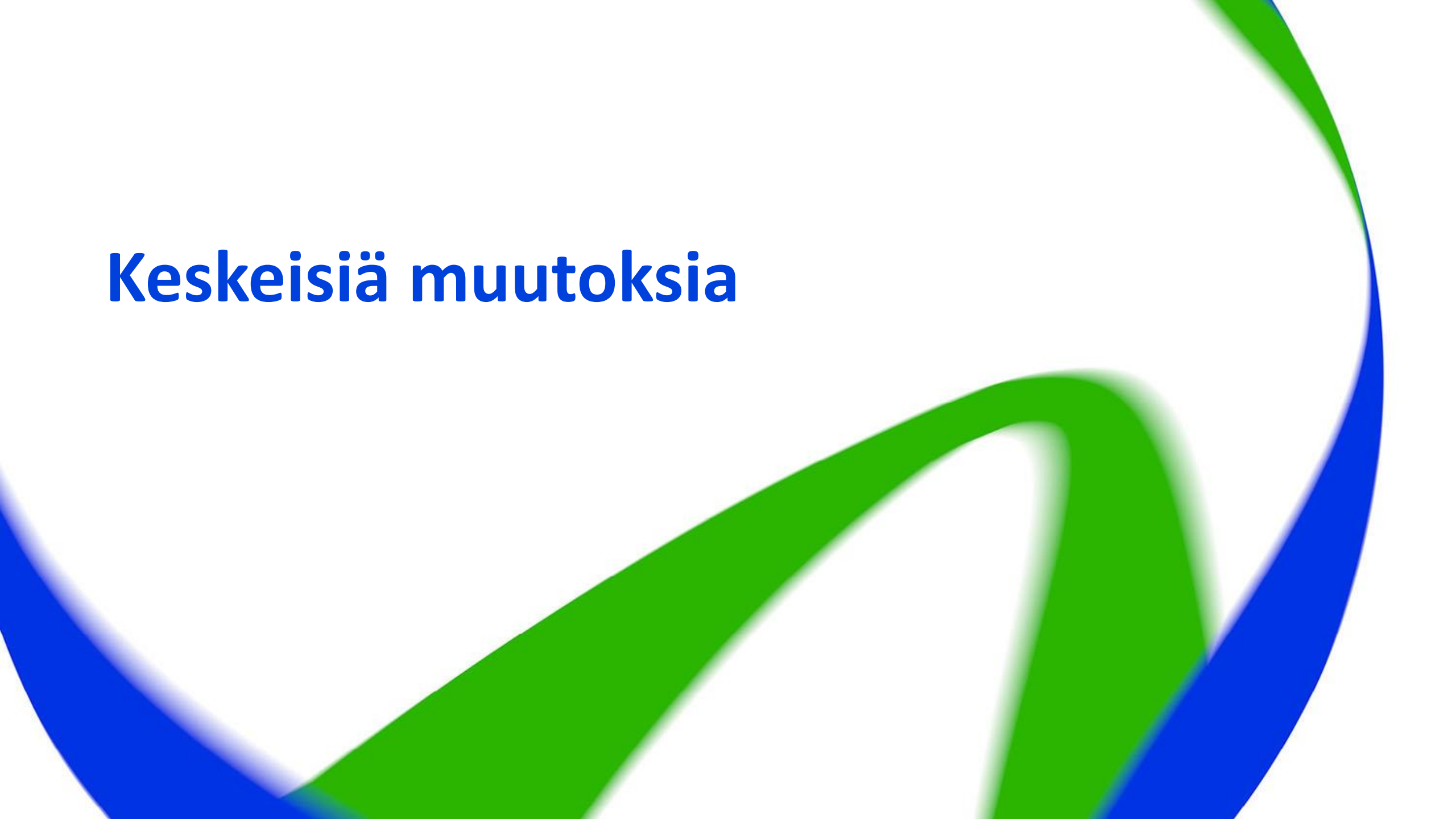
Pohdittavaa 1

Mikä opetussuunnitelman laadinnassa askarruttaa?

Opetussuunnitelman tulee sisältää seuraavat asiat sen mukaan, kuin näissä taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteissa määrätään:

- oppilaitoksen toiminta-ajatus
- oppilaitoksen arvot, oppimiskäsitys, oppimisympäristö ja työtavat
- oppilaitoksen toimintakulttuuri
- opetuksen rakenne ja laajuus
- opetuksen yleiset tavoitteet
- **yhteisten opintojen opintokokonaisuudet**, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet
- **teemaopintojen opintokokonaisuudet**, niiden tavoitteet, sisällöt ja laskennalliset laajuudet
- oppimisen arviointi
- opetussuunnitelman perusteissa kuvatut yleisen oppimäärän arvioinnin kohteet
- oppimäärän yksilöllistäminen
- oppilaaksi ottamisen periaatteet
- yhteistyö huoltajien ja muiden tahojen kanssa
- toiminnan jatkuva kehittäminen.

Keskeisiä muutoksia

Opetussuunnitelmaan liittyen uutta 1/3

- **Oppimäärän rakenne**

- kaikille taiteenaloille yhteiset osuudet ja taiteenalakohtaiset osuudet (laaja, yleinen)
- opintotasojen yhdenmukaiset laajuudet ja yhdenmukainen nimeäminen (laaja, yleinen)
- muutos opintotasojen laskennallisissa laajuuksissa (laaja)
- muutos opintojen rakenteessa, kaksi opintotaso (yleinen)
- tasa-arvosuunnitelma ja yhdenvertaisuussuunnitelma (laaja, yleinen)

- **Opintotasojen opinnot kuvataan opetussuunnitelmassa opintokokonaisuuksina**

- **Taiteen perusopetuksen yleiset tavoitteet**

- taiteen perusopetuksen tehtävä, arvoperusta ja oppimiskäsitys (laaja, yleinen)
- oppimäärän yhteiset tavoitteet (kaikille taiteenaloille, laaja, yleinen)

Opetussuunnitelmaan liittyen uutta 2/3

- **Opetuksen toteuttaminen**

- oppimisympäristöille asetetut tavoitteet (laaja, yleinen)
- toimintakulttuurille asetetut tavoitteet (laaja, yleinen)

- **Oppimisen arviointi**

- kaikille taiteenaloille yhteiset arvioinnin linjaukset (laaja, yleinen)
- arviointi opintojen aikana (yleinen)
- arviointi opintojen aikana ja oppimäärän arviointi (laaja)
- oppimisen arviointia taiteenalakohtaisesti täsmentävät linjaukset (laaja, yleinen)
- sanallinen arvio suoritetuista perusopinnoista perusopintojen todistukseen (laaja)
- sanallinen arvio oppimäärän suorittamisesta päättötodistukseen (laaja)

Opetussuunnitelmaan liittyen uutta 3/3

Tasa-arvosuunnitelma ja Yhdenvertaisuussuunnitelma

- **Tasa-arvosuunnitelma**

Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986), muutettu lailla (1329/2014)

- laaditaan vuosittain oppilaitoskohtaisesti yhteistyössä henkilöstön ja oppilaiden kanssa
- voidaan sisällyttää osaksi opetussuunnitelmaa tai muuta oppilaitoksen suunnitelmaa.

- **Yhdenvertaisuussuunnitelma**

Yhdenvertaisuuslaki (1325/2014) 6 §:n 2 mom.

- oppilaitoksen suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi
- yhdenvertaisuussuunnitelma voi sisältyä opetussuunnitelmaan.

**Opetussuunnitelman
perusteiden kaikille taiteenaloille
yhteiset osuudet**

OPETUSSUUNNITELMA

Opetussuunnitelmajärjestelmä ja opetussuunnitelman perusteet,
Opetussuunnitelman laatiminen, Opetussuunnitelman sisältö

TAITEEN PERUSOPETUKSEN YLEISET TAVOITTEET

Taiteen perusopetuksen tehtävä, Arvoperusta, Oppimiskäsitys, Oppimäärän yhteiset tavoitteet

OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

Oppimisympäristöt, Toimintakulttuuri

OPINTOJEN LAAJUUS JA RAKENNE

Opintojen laajuus, Opintojen rakenne

OPPIMÄÄRÄN YKSILÖLLISTÄMINEN

OPPIMISEN ARVIOINTI

Arvioinnin tehtävä, Arviointi opintojen aikana, Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen,
Todistukset ja niihin merkittävät tiedot

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet 2017

**ARKKITEHTUURI, KUVATAIDE, KÄSITYÖ, MEDIATAITEET,
MUSIIKKI, SANATAIDE, SIRKUSTAIDE, TANSSI, TEATTERITAIDE**
Tehtävä ja yleiset tavoitteet, Varhaisiän kasvatus, Tavoitealueet
opintotasoin, Keskeiset sisällöt opintotasoin,
Aikuisten opetus, Työtavat, Oppimisen arviointi

TAITEEN PERUSOPETUKSEN LÄHTÖKOHDAT

Taiteen perusopetuksen tehtävä

- tarjota mahdollisuus opiskella taidetta **pitkäjänteisesti**, päämäärätietoisesti ja kiinnostuksen kohteiden mukaisesti
- edistää **taidesuhteen** kehittymistä ja elinikäistä taiteenalan harrastamista
- kehittää **taiteen alalle ominaista osaamista**
- antaa **valmiuksia** taiteenalan ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen
- rakentaa **kestävää tulevaisuutta** taiteen keinoin
- vahvistaa omaehtoista **ilmaisua, tulkintaa ja arvottamista**
- vahvistaa **identiteettien** rakentumista
- kehittää **kulttuurista lukutaitoa**
- kehittää **taidekasvatusta**
- toteuttaa **yhteistyötä** muiden tahojen kanssa

TAITEEN PERUSOPETUKSEN LÄHTÖKOHDAT

Arvoperusta

- Rakentuu **ihmisoikeuksien, tasa-arvon, yhdenvertaisuuden ja kulttuurien moninaisuuden** kunnioittamiselle
- Perustuu jokaisen **ainutlaatuisuudelle ja arvokkuudelle** yksilönä ja yhteisöjen jäsenenä
- Edistää sukupuolten **tasa-arvoa ja sukupuolen moninaisuutta**
- Tukee **ihmisenä kasvamista** ajattelun taitoja ja luovuutta kehittämällä
- Lähtökohtana taiteenalalle ominaiset **tiedon tuottamisen ja esittämisen tavat**
- esteettisyyden, eettisyyden ja ekologisuuden kysymykset ohjaavat pohtimaan ja arvioimaan, **mikä elämässä on merkityksellistä ja arvokasta**
- Luo pohjaa sosiaalisesti ja kulttuurisesti **kestävälle tulevaisuudelle**

TAITEEN PERUSOPETUKSEN LÄHTÖKOHDAT

Oppimiskäsitys

- Oppilas on **aktiivinen toimija**
- **Oppilas oppii asettamaan tavoitteita ja toimimaan niiden suuntaisesti**
- Oppiminen on **kokonaisvaltainen ja vuorovaikutteinen prosessi**
- Oppiminen on erottamaton osa **yksilön ihmisenä kasvua** ja yhteisön **hyvän elämän rakentamista**
- Oppilaita ohjataan **oman oppimisensa kehittämiseen**
- Harjoittelu ja **harjoittelemaan oppiminen** ovat merkityksellisiä taitojen oppimisen kannalta
- **Rohkaiseva ja kannustava ohjaus ja palaute** vahvistavat oppilaan luottamusta omiin mahdollisuuksiinsa
- **Monipuolisen, myönteisen ja realistisen palautteen antaminen ja saaminen ovat keskeinen osa oppimista edistävää vuorovaikutusta.**

TAITEEN PERUSOPETUKSEN LÄHTÖKOHDAT

Laajan ja yleisen oppimäärän yhteiset tavoitteet (eri taiteenaloille)

Taiteen perusopetuksen laaja oppimäärä

- luoda edellytyksiä elinikäiselle **taiteen harjoittamiselle ja aktiiviselle** kulttuuriselle **osallisuudelle**
- **osaamisen monipuolinen ja päämäärätietoinen kehittäminen**
- taiteesta **nauttiminen**
- vahvistaa oppimisen **iloa, opiskelumotivaatiota ja luovaa ajattelua**
- **rohkaista asettamaan omia oppimistavoitteita ja tekemään opintoihin liittyviä valintoja**
- ohjata ottamaan yhä enemmän **vastuuta omasta oppimisesta**
- **mahdollisuus kehittää merkityksellisiä taiteenalan ilmaisutapoja**
- kulttuurisesti moninaisen todellisuuden **tulkitseminen ja arvottaminen** taiteen keinoin
- **monilukutaito tukee oppilaiden kriittistä ajattelua ja oppimisen taitoja**
- tarkastella taiteenala **historiallisena, yhteiskunnallisena ja ajankohtaisena** ilmiönä sekä rakentaa yhteyksiä **taiteiden ja tieteiden** välille.

Taiteen perusopetuksen yleinen oppimäärä

- edistää elinikäistä **taidesuhdetta** ja kulttuurista **osallisuutta**
- innostavia ja monipuolisia **mahdollisuuksia taiteen tekemiseen ja kokemiseen**
- oppilasta kannustetaan ja ohjataan valitsemaan itselleen **merkityksellisiä tapoja tehdä taidetta**
- taiteenalan ilmaisukeinojen **kokeileminen, harjoittelu ja soveltaminen moniaistisesti**
- **ajattelun taitojen ja monilukutaidon kehittyminen** myös taiteiden ja tieteiden välisyyttä hyödyntämällä
- kannustetaan tutustumaan taiteenalaan **historiallisesta ja yhteiskunnallisesta** näkökulmasta.

Oppimäärän
yhteiset tavoitteet

OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

Oppimisympäristöt

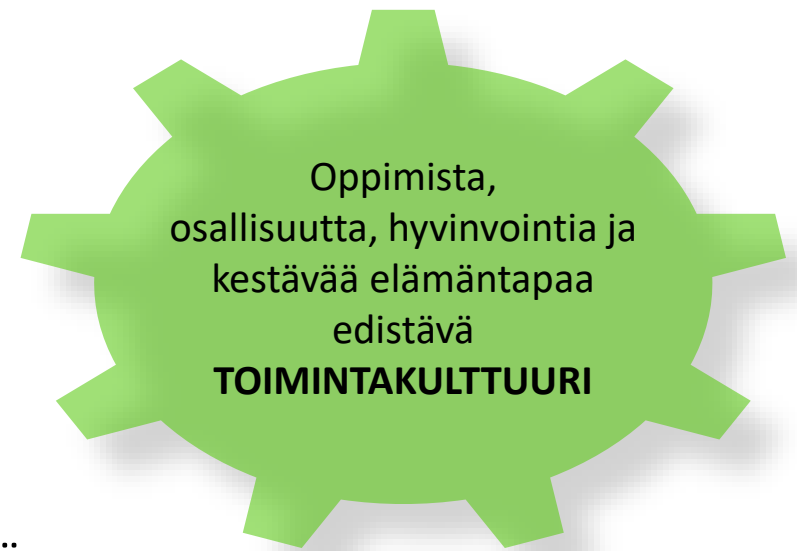
Mitä ja minkälaisia, miksi, miten?

- **tilat ja paikat sekä yhteisöt ja käytännöt**, joissa taiteenalan opiskelu ja oppiminen tapahtuvat
- fyysisesti, sosiaalisesti ja psyykkisesti **turvallisia**
- **avoimia, myönteisiä, rohkaisevia, innostavia ja monipuolisia**
- **tarjoavat edellytykset taiteenalalle ominaiseen aktiiviseen ja pitkäjänteiseen työskentelyyn sekä taiteiden välisen osaamisen kehittämiseen**
- **asianmukaiset** tilat, työvälineet, materiaalit sekä tieto- ja viestintäteknologian **tarkoituksenmukainen käyttö**
- **oppilaiden kiinnostuksen kohteiden** ottaminen huomioon
- **oppilaitoksen ulkopuolella** tapahtuva oppiminen
- **yhteistyöhankkeet**

OPETUKSEN TOTEUTTAMINEN

Toimintakulttuuri

Mitä, miksi, miten?

- muotoutuu **normien tulkinnasta, vakiintuneista käytännöistä** sekä sen jäsenten **ajattelu- ja toimintatavoista**
- edistää taiteen perusopetuksen **tehtävän, arvoperustan ja oppimiskäsityksen mukaisen** opetuksen toteuttamista
- vaikuttaa oppilaan **kokemukseen osallisuudesta ja opetuksen laadusta**
- edellyttää aitoa kohtaamista sekä **välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta**
- ohjaa myös taiteenalaan liittyvien oikeudellisesti suojeltujen etujen kuten **sananvapauden, yksityisyyden suojan ja tekijänoikeuksien tuntemiseen**
- tarkoittaa **jatkuvaa** pedagogiikan ja taiteenalan **osaamisen kehittämistä**
- olennaista kehittämisessä on **oppilaitoksen johtaminen**
- yhteistyössä tarvitaan **avointa ja rakentavaa vuorovaikutusta**.

OPPIMISEN ARVIOINTI

(laaja ja yleinen oppimäärä)

- Arvioinnin tehtävä
- Arviointi opintojen aikana
- Osaamisen tunnustaminen ja opintojen hyväksilukeminen
- Oppimäärän arviointi (laaja oppimäärä)
- Todistukset ja niihin merkittävät tiedot

OPPIMISEN ARVIOINTI

Arvioinnin tehtävä (laaja ja yleinen oppimäärä)

- Arvioinnin tehtävänä on ohjata oppilaan oppimista, tukea hänen edistymistään opinnoissa ja kehittää hänen edellytyksiään itsearviointiin.
- Palautteella ohjataan oppilasta omien tavoitteiden suuntaiseen opiskeluun sekä oman oppimisprosessin ymmärtämiseen.
- Oppilaan työskentelyä arvioidaan monipuolisesti.
- Arviointi on oppimiseen kannustavaa, oikeudenmukaista ja eettisesti kestävää.

OPPIMISEN ARVIOINTI

Arviointi opintojen aikana (laaja ja yleinen oppimäärä)

- Oppilaan oppimista **ohjataan ja arvioidaan monipuolisesti** oppimisprosessin eri vaiheissa.
- Arviointi ja sen pohjalta annettava **jatkuva palaute on vuorovaikutteista** ja edistää oppilaiden osallisuutta.
- Oppilaita ohjataan oman oppimisen pohdintaan **itsearviointi- ja vertaisarviointitaitoja kehittämällä**.
- Arviointi opintojen aikana perustuu opetussuunnitelmassa kuvattuihin **opintokokonaisuuksien tavoitteisiin**.
- Oppilasta perehdytetään taiteenalan **arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin**.
- Oppilaalle ja hänen huoltajalleen annetaan **tietoa oppilaan vuoden aikana suorittamista opintokokonaisuuksista** koulutuksen järjestäjän opetussuunnitelmassaan päättämällä tavalla.

OPPIMISEN ARVIOINTI

Laajan oppimäärän arviointi 1/2

- Laajan oppimäärän arvioinnin lähtökohtana ovat oppilaan suorittamat syventävät opinnot.
- Arviointi kertoo, miten oppilas on saavuttanut taiteenalan laajan oppimäärän syventävien opintojen tavoitteet.
- Taiteenalan laajan oppimäärän arvioinnin kohteet on kuvattu opetussuunnitelman perusteissa.
- **Laajan oppimäärän arviointi perustuu koulutuksen järjestäjän hyväksymässä opetussuunnitelmassa määriteltyihin laajan oppimäärän arvioinnin kriteereihin.**
- Lopputyö arvioidaan osana syventäviä opintoja.
- Syventävien opintojen aikana oppilaalle annetaan mahdollisuus osoittaa osaamistaan monipuolisesti.

OPPIMISEN ARVIOINTI

Laajan oppimäärän arviointi 2/2

- Päättötodistukseen merkitään **sanallinen arvio** oppilaan suorittamasta laajasta oppimäärästä.
- **Sanallinen arvio** kuvaa oppilaan edistymistä ja hänen saavuttamaansa osaamista suhteessa syventävien opintojen tavoitteisiin.
- Sanallisessa arviossa painotetaan oppilaan **oppimisen ja osaamisen vahvuuksia**.

OPPIMISEN ARVIOINTI

Laajan oppimäärän todistukset

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus

- Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän perusopintojen todistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot.

Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus

- Oppilaalle annetaan taiteenalan taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut laajaan oppimäärään sisältyvät perusopinnot ja syventävät opinnot
- **Osallistumistodistus oppilaan suorittamista taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opinnoista**

Todistukset voivat sisältää liitteitä

OPPIMISEN ARVIOINTI

Yleisen oppimäärän arviointi ja todistus

- Yleisessä oppimäärässä oppilaalle annetaan taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän päättötodistus sen jälkeen, kun hän on suorittanut sekä yleisen oppimäärän yhteiset opinnot että teemaopinnot.
- Todistukseen merkitään oppilaan **suorittamat opintokokonaisuudet ja niiden laajuudet.**

Pohdittavaa 2

Mitä vakiintuneita käytäntöjä yhteisössämme on?

Mitkä niistä tulisi säilyttää ja mistä olisi syytä luopua?

Miten vahvistamme oppilaiden osallisuutta?

TOIMINTAKULTTUURI

- muotoutuu **normien tulkinnasta, vakiintuneista käytännöistä** sekä sen jäsenten **ajattelu- ja toimintatavoista**
- edistää taiteen perusopetuksen **tehtävän, arvoperustan ja oppimiskäsityksen mukaisen** opetuksen toteuttamista
- vaikuttaa oppilaan **kokemukseen osallisuudesta ja opetuksen laadusta**
- edellyttää aitoa kohtaamista sekä **välittävää ja kunnioittavaa vuorovaikutusta**
- ohjaa myös taiteenalaan liittyvien oikeudellisesti suojeltujen etujen kuten **sananvapauden, yksityisyyden suojan ja tekijänoikeuksien tuntemiseen**
- tarkoittaa **jatkuvaa** pedagogiikan ja taiteenalan **osaamisen kehittämistä**
- olennaista kehittämisessä on **oppilaitoksen johtaminen**
- yhteistyössä tarvitaan **avointa ja rakentavaa vuorovaikutusta**.

Taiteenalakokohtaiset osuudet

A decorative graphic consisting of thick, wavy lines in green and blue. The lines flow from the bottom left towards the top right, creating a sense of movement and energy. The green line is more prominent in the foreground, while the blue line is visible behind it.

Perusteiden taiteenalakohtaisten osuuksien rakenne (laaja oppimäärä)

- (Johdanto)
- Varhaisiän kasvatus
- Perusopinnot (**tavoitteet** ja keskeiset sisällöt)
- Syventävät opinnot (**tavoitteet** ja keskeiset sisällöt)
- Aikuisten opetus
- Työtavat
- Oppimisen arviointi

Taiteenalojen tavoitteet jäsennetty perusteissa tavoitealueittain

- Esimerkkejä tavoitealueista
 - kuvataide, yleinen oppimäärä: taidesuhte, visuaalinen lukutaito, osallisuus ja vaikuttaminen
 - musiikki, yleinen oppimäärä: soittaminen ja laulaminen, esittäminen ja ilmaiseminen, kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen, taidteidenvälinen osaaminen
 - tanssi, yleinen oppimäärä: hyvinvointi ja kehollisuus, vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen, taito ja taide
- **Tavoitteiden kuvaustapa vaihtelee taiteenaloittain.**

ARKKITEHTUURIN

laaja ja yleinen oppimäärä

Taiteenalojen osuuden rakenne

Laaja oppimäärä, yleinen oppimäärä

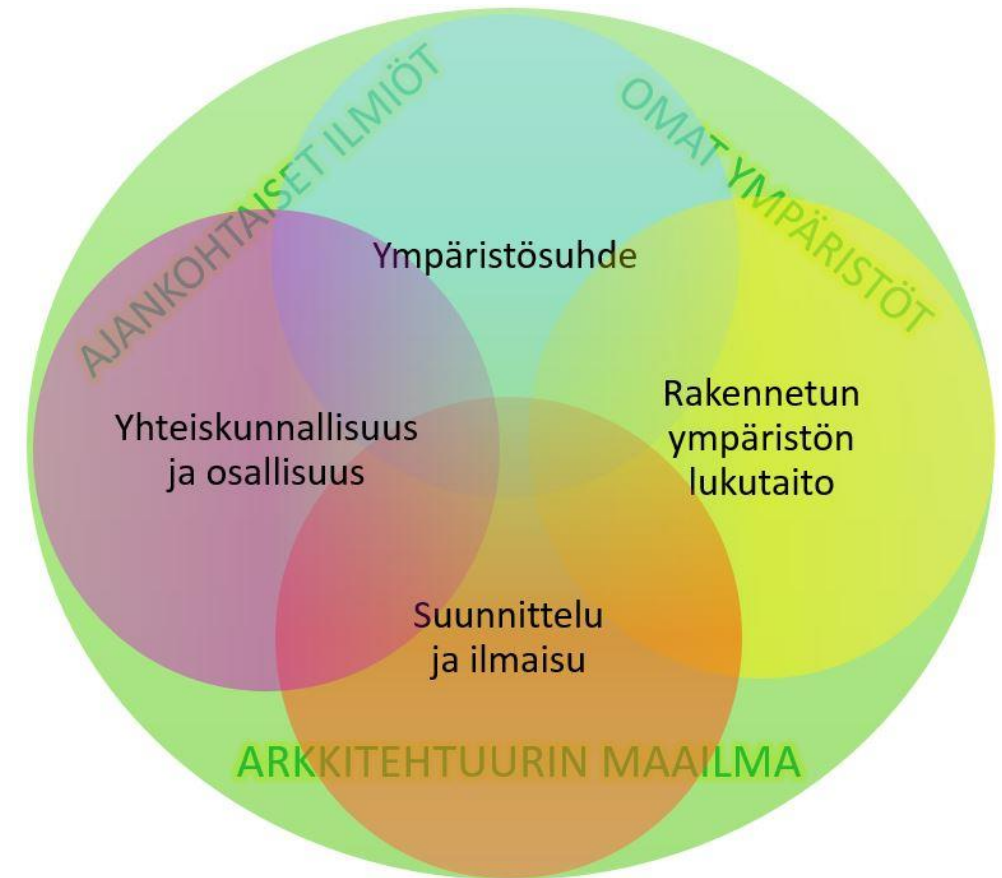
- Perusteiden taiteenalakohtaisten osuuksien rakenne:
yleiset tavoitteet / tehtävä, varhaisiän kasvatus, opetuksen tavoitteet ja keskeiset sisällöt (opintotasoittain), aikuisten opetus, työtavat, oppimisen arviointi
- Tavoitteet on jäsennetty **tavoitealueiksi**.
Arkkitehtuurissa, kuvataiteessa, käsityössä ja mediataiteissa 3-4 tavoitealuetta.
- **Keskeiset sisällöt** ovat jäsennetty 3-4 sisältöalueeksi arkkitehtuurissa, kuvataiteessa, käsityössä ja mediataiteissa
- Tavoitteiden kuvaustapa vaihtelee taiteenaloittain.
- Oppimisen arvioinnin taiteenalakohtaiset linjaukset täsmentävät luvun 6 yhteisiä linjauksia.

ARKKITEHTUURI (laaja oppimäärä)

opetuksen tehtävä, tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Tehtävä / yleiset tavoitteet

- Vahvistaa elinikäistä **arkkitehtuurisuhdetta**, luoda edellytykset **omalle ilmaisulle ja tulkinnalle**
- **Kokemukset, oivallukset, mielikuvitus ja tekemisen ilo** rakentaa perustan moniaistiselle ja elämykselliselle oppimiselle
- Tarkastella arkkitehtuuria **kokemuksellisena tilan taiteena**, jossa mittakaava ulottuu yksittäisistä esineistä laajoihin kokonaisuuksiin
- Tutustua arkkitehtuuriin alana, jossa yhdistyy laaja-alaisesti **taiteiden ja tieteiden näkökulmat**
- Tarkastella arkkitehtuurin **vaikutusta yhteiskuntaan, luontoon ja kulttuuriin** esteettiseltä, ekologiselta ja eettiseltä kannalta

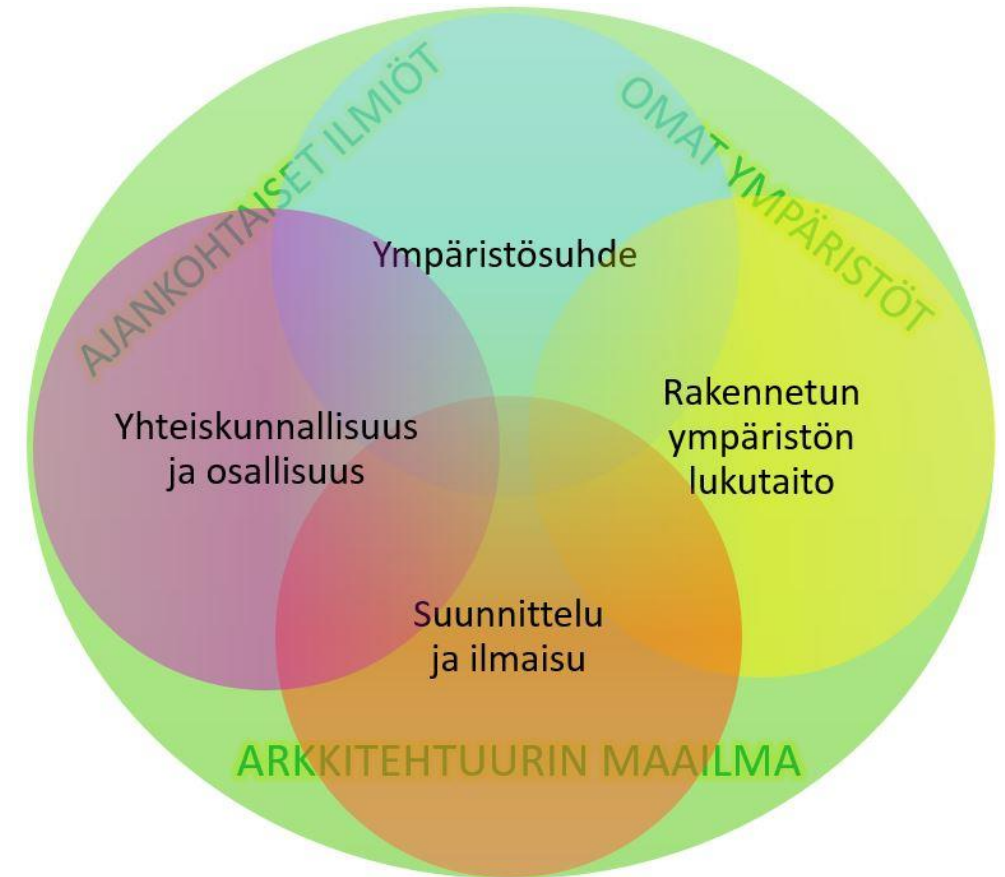

ARKKITEHTUURI (laaja oppimäärä)

opetuksen tehtävä, tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Tehtävä / yleiset tavoitteet

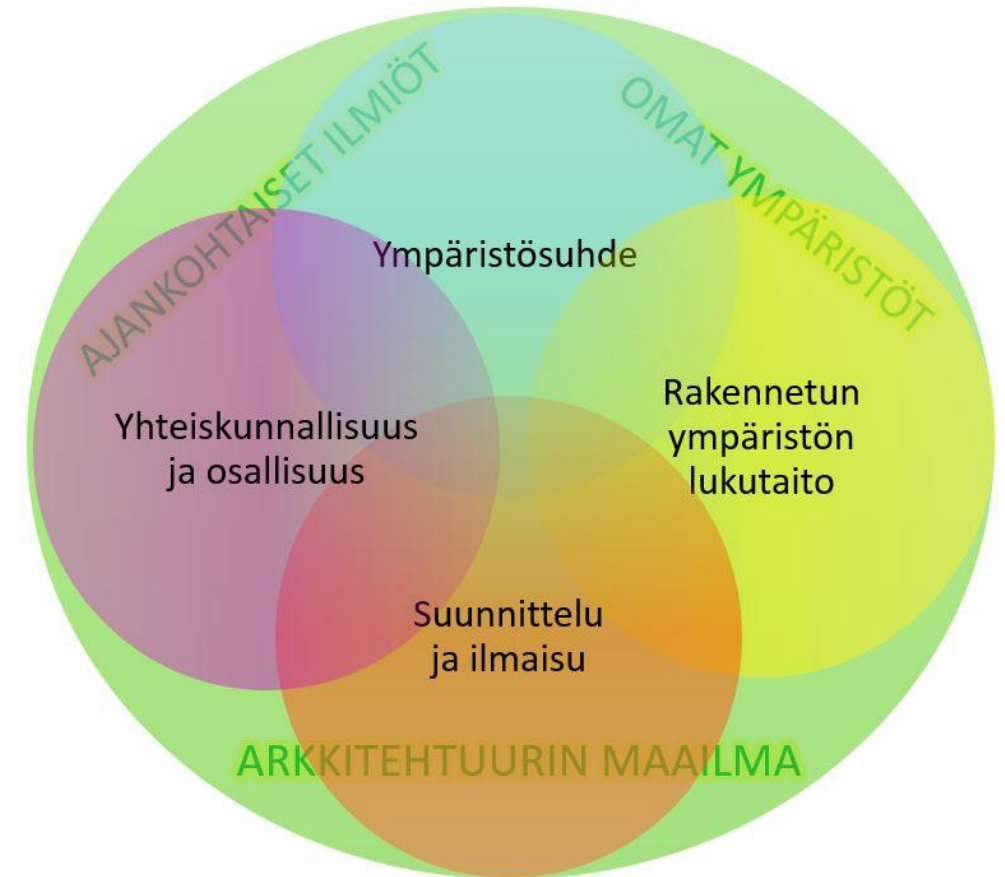
- Tukea oppilaan käsitystä itsestä osaavana ja luovana **toimijana** sekä aktiivisena **kansalaisena**
- Kannustaa osallistumaan **suunnittelun** prosesseihin sekä **kulttuuriperinnön** vaalimiseen ja uudistamiseen
- Ohjata tunnistamaan **oman tekemisen ja osallisuuden** kautta rakennetun ympäristön laadun **merkitys hyvinvoinnille**
- Vahvistaa **valmiuksia** omaehtoiseen harrastamiseen, elinikäiseen oppimiseen ja opintojen jatkamista muissa koulutusmuodoissa
- Tukea **luovien alojen** ammatillisten edellytysten kehittymistä

ARKKITEHTUURI (laaja ja yleinen oppimäärä)

Oppimisen arviointi arkkitehtuurin opetuksessa

- tuetaan oppilaan arkkitehtuurin opintojen edistymistä
- sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja sekä ohjausta itse- ja vertaisarviointiin
- rohkaistaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta
- ohjataan omien oppimistavoitteiden asettamiseen sekä osaamisen arvostamiseen
- harjoitellaan arviointitaitoja opintojen kuluessa
- oppilasta perehdytetään arkkitehtuurin arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin
- Arkkitehtuurin arvioinnin kohteet ovat **Ympäristösuhde, Rakennetun ympäristön lukutaito, Suunnittelu ja ilmaisu** sekä **Yhteiskunnallisuus ja osallisuus**

ARKKITEHTUURI Oppimisen arviointi

Laaja oppimäärä

Perusopinnoissa arvioinnilla

- tuetaan arkkitehtuurin keskeisten taitojen harjoittelua, niiden kehittymistä ja yhdessä oppimista
- hyödynnetään monipuolisesti itse- ja vertaisarviointia

Syventävissä opinnoissa arvioinnilla

- tuetaan opintojen painottumista oppilaan yksilöllisten oppimistavoitteiden mukaisesti
- tuetaan oppimistavoitteiden asettamista sekä reflektoinnin, itseohjautuvuuden ja oppimaan oppimisen taitojen kehittymistä
- syventäviin opintoihin sisältyy **lopputyö**, joka muodostuu **taiteellisesta työstä, työskentelyprosessin kuvauksesta ja omaa oppimisprosessia pohtivasta sanallisesta osiosta**
- lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan työlleen asettamat tavoitteet ja syventävien opintojen suuntautuminen

Yleinen oppimäärä

Yhteisissä opinnoissa arvioinnilla

- tuetaan oppilasta arkkitehtuurin perustaitojen hankkimisessa
- hyödynnetään itse- ja vertaisarviointia

Teemaopinnoissa arvioinnilla

- kannustetaan oppilasta yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen laajentamiseen
- tuetaan oppimistavoitteiden asettamista sekä reflektoinnin, itseohjautuvuuden ja oppimaan oppimisen taitojen kehittymistä

KUVATAITEEN

laaja ja yleinen oppimäärä

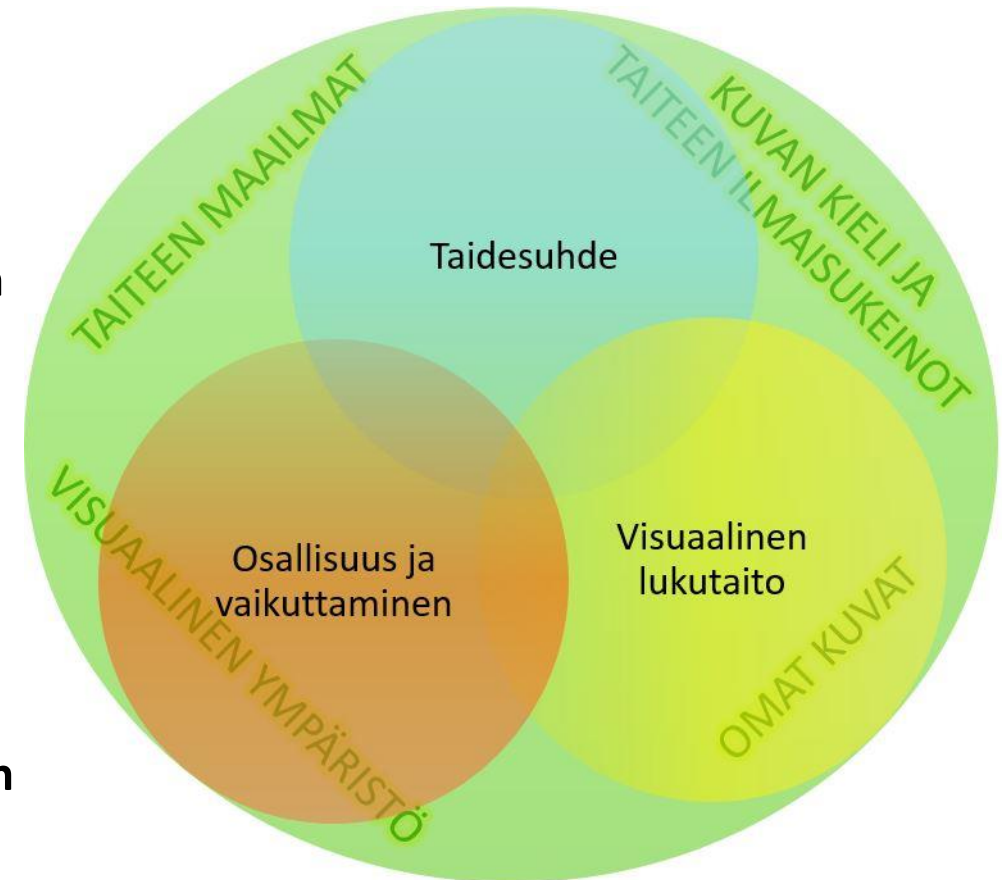

KUVATAIDE (laaja oppimäärä)

opetuksen tehtävä, tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Tehtävä / yleiset tavoitteet

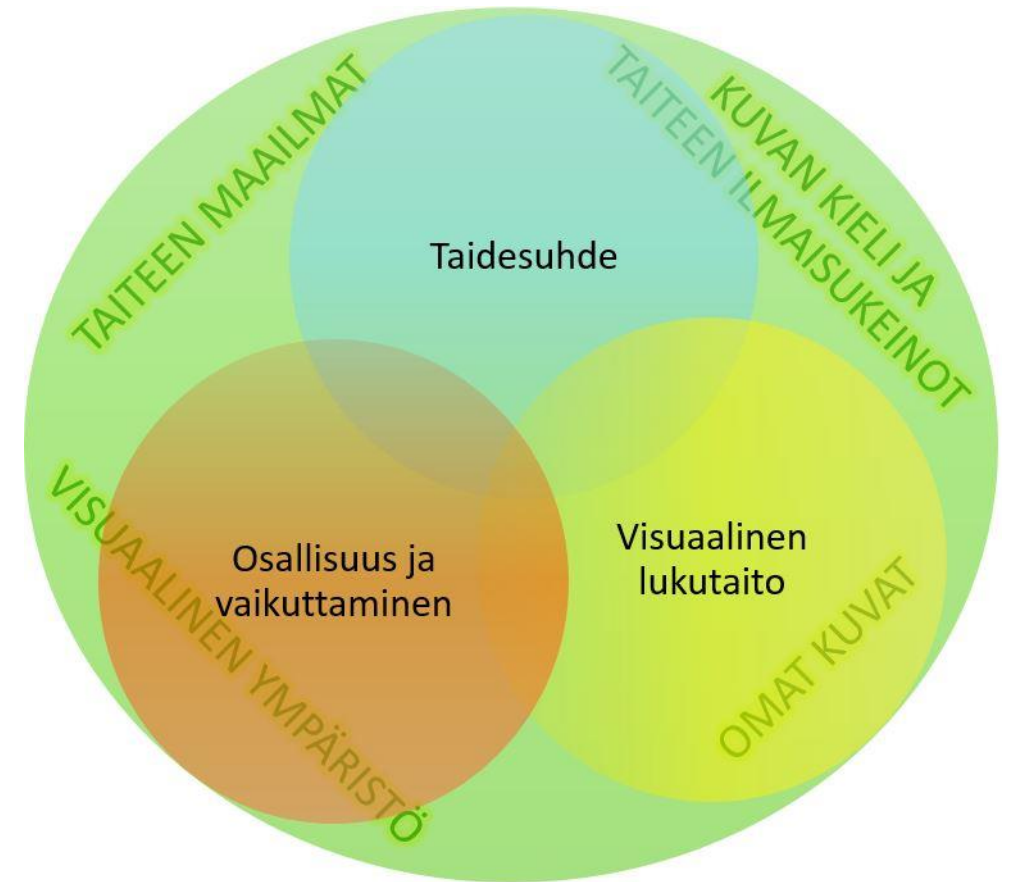
- Tukea kasvua, itsetuntemusta, **identiteetin rakentumista ja kulttuurista osaamista**
- Vahvistaa oppilaan **kokemusta** visuaalisen kulttuurin aktiivisena **toimijana** sekä luovana ja vastuullisena **yhteisön jäsenenä**
- Kehittää visuaalisen **havainnoinnin, ajattelun, ilmaisun, tulkinnan ja arvottamisen** taitoja sekä luoda **edellytyksiä uuden oppimiselle**
- Rakentaa **yhteyksiä** oppilaiden kuvallisten kulttuurien, kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin välille
- Tarkastella visuaalisen kulttuurin **muuntumista ja rajoja**
- Tarjota mahdollisuuksia syventyä **oppilaille merkityksellisiin** sisältöihin, teemoihin ja ilmaisen keinoihin

KUVATAIDE (laaja oppimäärä) opetuksen tehtävä, tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Tehtävä / yleiset tavoitteet

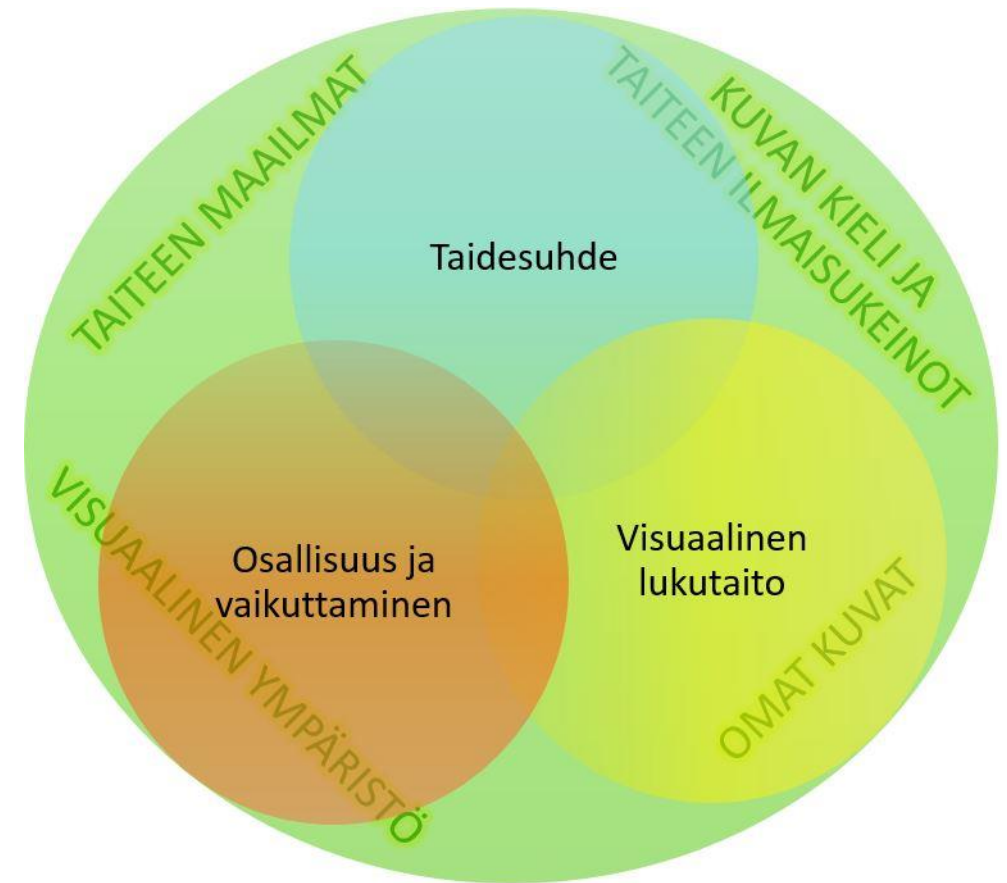
- Kannustaa **nauttimaan** kuvataiteesta sekä **arvostamaan** omaa ja muiden taiteellisesta työtä
- Pohtia taiteen **yhteiskunnallisia merkityksiä** ja kehitetään **kriittistä ajattelua**
- Tarkastella omaa työskentelyä **suhteessa** visuaalisen kulttuurin kenttään
- Tarkastella taiteiden ja tieteiden **yhteyksiä**, innostetaan niiden **soveltamiseen**
- Käyttää **taiteen toimintatapoja** vuorovaikutuksen, yhteistyön, osallistumisen ja vaikuttamisen **välineenä**
- Hyödyntää paikallisia **kulttuuripalveluja ja resursseja**
- Antaa **valmiuksia** elinikäiselle ja omaehtoiselle **harrastamiselle** sekä **opintojen jatkamiselle** muissa koulutusmuodoissa

KUVATAIDE (laaja ja yleinen oppimäärä)

Oppimisen arviointi kuvataiteen opetuksessa

- tuetaan oppilaan kuvataiteen opintojen edistymistä
- sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja sekä ohjausta itse- ja vertaisarviointiin
- itsearviointilla ohjataan pohtimaan oppimistavoitteita, havainnoimaan työskentelyä ja tarkastelemaan oman oppimisen edistymistä
- rohkaistaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta
- kannustetaan uuden oppimiseen sekä ohjataan arvostamaan toisten näkemyksiä
- harjoitellaan arviointitaitoja opintojen kuluessa
- perehdytetään kuvataiteen arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin
- Kuvataiteen arvioinnin kohteet ovat **Taidesuhde**, **Visuaalinen lukutaito** sekä **Osallisuus ja vaikuttaminen**.

KUVATAIDE Oppimisen arviointi

Laaja oppimäärä

Perusopinnoissa arvioinnilla

- tuetaan ilmaisun, kuvallisen ajattelun, työskentelytaitojen ja itse- ja vertaisarviointitaitojen kehittymistä
- vahvistetaan taidesuhteen muotoutumista, identiteetin rakentumista ja aktiivista toimijuutta
- kannustetaan oppimisen reflektointiin sanallistamalla, kuvallisesti ja muita ilmaisun keinoja käyttäen

Syventävissä opinnoissa arvioinnilla

- tuetaan aiempaa itsenäisempää työskentelyä, tavoitteiden asettamista sekä kuvataiteellisen ajattelun ja ilmaisun syventämistä
- innostetaan työskentelemään, kommunikoimaan, osallistumaan ja vaikuttamaan
- ohjataan osaamisen kehittymistä opintojen laajentumisen tai painottumisen mukaisesti
- ohjataan dokumentoimaan tavoitteita, työskentelyä, kuvailmaisua, itsearviointia, edistymistä ja osaamista = tuetaan syventävien opintojen tavoitteellista etenemistä
- **lopputyö = taiteellinen työ, työskentelyprosessin kuvaus ja oman oppimisprosessin reflektointi**
- lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon työlle asetetut tavoitteet ja syventävien opintojen suuntautuminen

Yleinen oppimäärä

Yhteisissä opinnoissa arvioinnilla

- tuetaan oppilasta kuvataiteen perustaitojen hankkimisessa
- vahvistetaan oppilaan kuvallista ilmaisua, taidesuhteen muotoutumista ja identiteetin rakentumista
- kannustetaan oman oppimisen sanallistamiseen

Teemaopinnoissa arvioinnilla

- tuetaan oppilasta yhteisissä opinnoissa hankkimiensa taitojen laajentamisessa
- kehitetään oppilaan kuvataiteellista ajattelua, kuvailmaisua, tietoja ja vaikuttamismahdollisuuksia

KÄSITYÖN

laaja ja yleinen oppimäärä

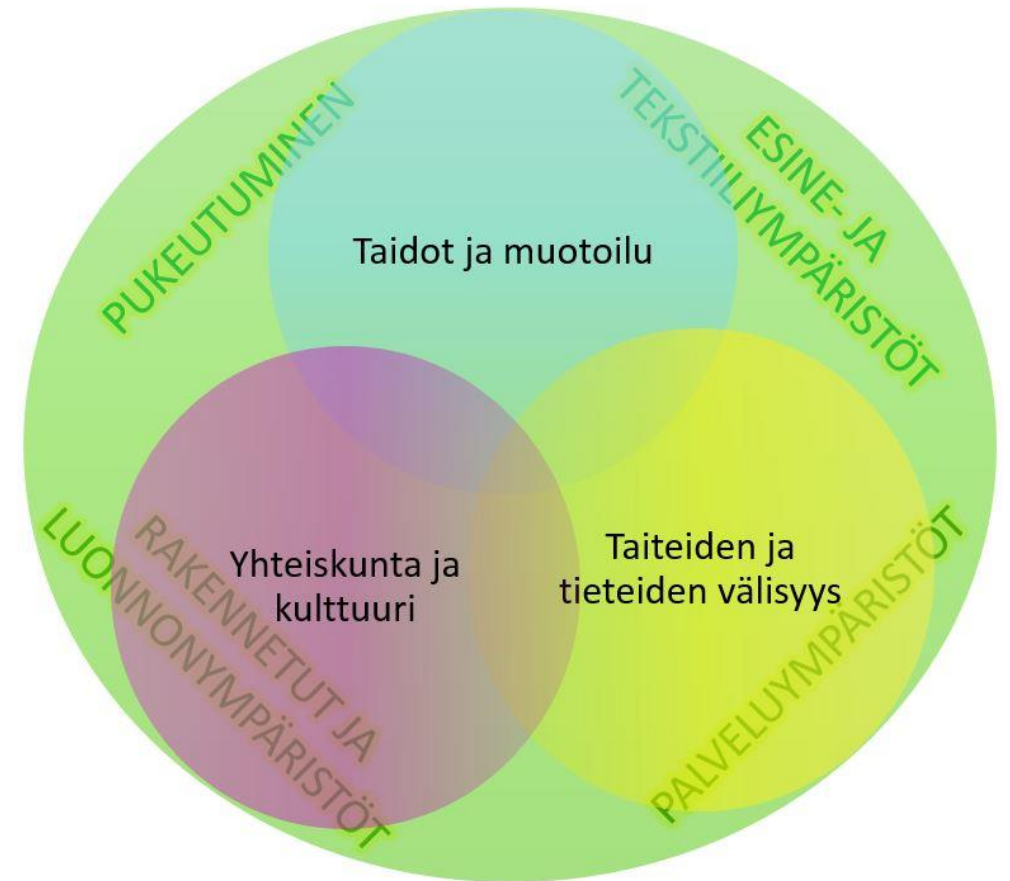

KÄSITYÖ (laaja oppimäärä)

opetuksen tehtävä, tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Tehtävä / yleiset tavoitteet

- Vahvistaa käsityön, muotoilun ja teknologian **osaamista**
- Innostaa **oivalluksiin, mielikuvitukseen ja tekemisen iloon**, jotka luovat perustan monimateriaalista osaamista ja ilmaisua kehittäväälle **luovalle käsityölle**
- Harjaannuttaa **oppilaan käsityötaitoja** ideoinnissa, suunnittelussa, muotoilussa ja toteutuksessa, joiden avulla syntyy **ratkaisuja, tuotteita, teoksia ja palveluita**
- Ohjata tutkivaan, elämykselliseen ja monipuoliseen **materiaalien ja tekniikoiden käyttöön** sekä **soveltamaan oppimaansa** eri ympäristöissä
- Rakentaa **yhteyksiä** kulttuuri-, taide- ja elinkeinoelämän kanssa
- Käsitellä kulttuuriperintöä, kulttuurin moninaisuutta ja globaaleja **kysymyksiä**
- Havainnoida, pohtia ja tulkita esineitä, ympäristöä ja ilmiöitä > **käsityösuhteen ja osallisuuden** syventäminen

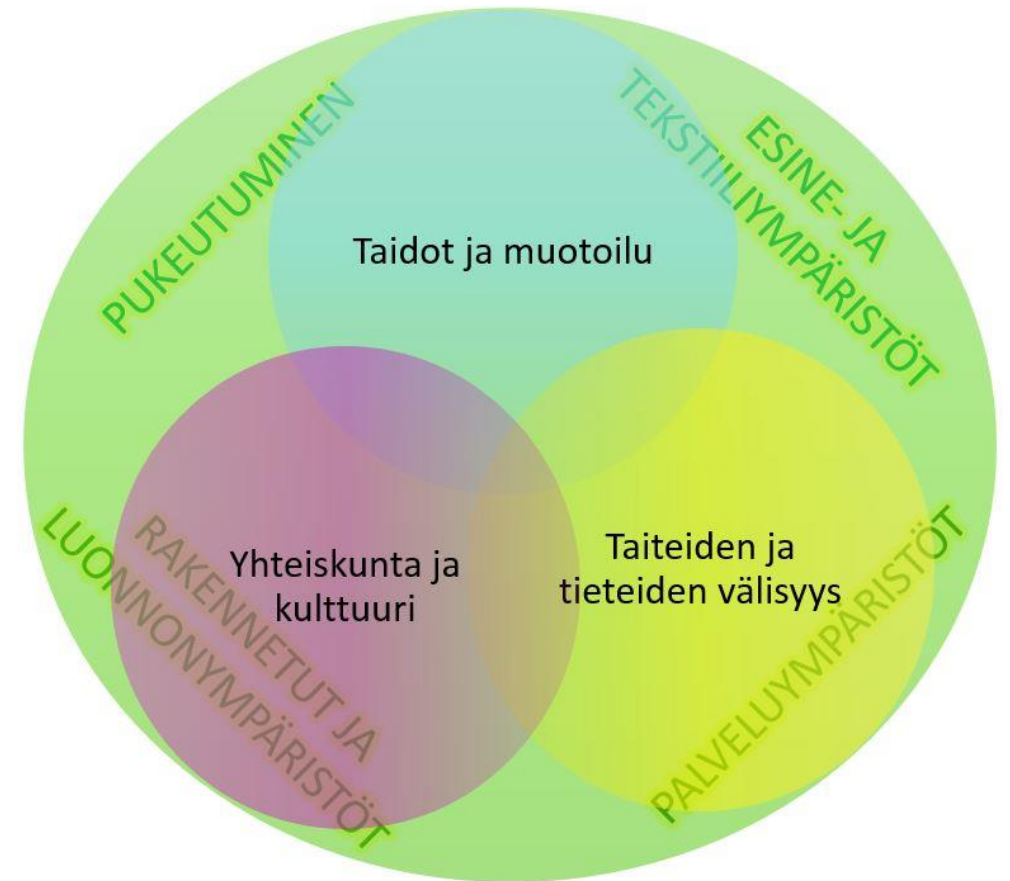

KÄSITYÖ (laaja oppimäärä)

opetuksen tehtävä, tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Tehtävä / yleiset tavoitteet

- Tarjota välineitä ilmaisemiseen ja kannanottamiseen
> **käsityösuhteen ja osallisuuden** syventäminen
- Tunnistaa oman toiminnan ja käsityöläisyyden **merkityksiä**
- Ymmärtää elinympäristön laadun ja käsityöllisen toiminnan **merkitys hyvinvoinnille**
- Pohtia **vastuullista kuluttamista ja tuottamista** esteettisestä, ekologisesta ja eettisestä näkökulmasta
- Tuoda näkyväksi **käsityön, taiteiden ja tieteiden välisyys**
> ohjata niiden **soveltamiseen** käsityössä
- Tutkia, visioda, käsitteellistää, innovoida ja rakentaa **uutta**
- Vahvistaa **käsitystä itsestä** aktiivisena, osaavana ja luovana **toimijana**
- Luoda pohjaa elinikäiselle **harrastamiselle** ja **opintojen jatkamiselle**

KÄSITYÖ (laaja ja yleinen oppimäärä)

Oppimisen arviointi käsityön opetuksessa

- tuetaan kehittymistä opinnoissa, ilmaisussa, taidoissa sekä ohjataan tavoitteiden asettamisessa
- tekemisen analysointi ja reflektointi tukee oppimisen syvenemistä
- tapahtuu koko prosessin ajan monipuolisin menetelmin
- perehdytetään arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin
- valitut menetelmät palvelevat mahdollisimman hyvin tavoitteiden saavuttamisen arviointia > ne soveltuvat opetusmenetelmiin ja tukevat oppimista
- erilaisia palautteen antamisen tapoja mm. keskusteluja, itse- ja vertaisarviointia, näyttelyt, muut esittäytymiset
- jatkuvaa sanallista palautetta tavoitteiden näkökulmista, vuorovaikutusta oppilaan, ryhmän ja opettajan välillä
- tukee omien tavoitteiden asettamista ja edistymisen seuraamista
- oppimista ja osaamista arvioidaan monipuolisesti oppimisprosessissa, tuotteissa, teoksissa ja palveluissa
- rohkaistaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta, arviointitaitoja harjoitellaan opintojen kuluessa
- luonteeltaan kannustavaa, ohjaavaa ja jatkuvaa
- kannustetaan osaamisen laajentamiseen, soveltamiseen ja esittelemiseen
- Arvioinnin kohteet ovat **Taidot ja muotoilu, Yhteiskunta ja kulttuuri** sekä **Taiteiden ja tieteiden välisyys**.

KÄSITYÖ Oppimisen arviointi

Laaja oppimäärä

Perusopinnoissa

- tuetaan käsityötaitojen harjoittelua ja itseilmaisua, niiden kehittymistä sekä yhdessä oppimista
- hyödynnetään monipuolisesti itse- ja vertaisarviointia

Syventävissä opinnoissa

- tuetaan oppimistavoitteiden asettamista sekä reflektoinnin, itseohjautuvuuden ja oppimaan oppimisen taitojen kehittämistä
- tuetaan oppimistavoitteiden asettamista sekä reflektoinnin, itseohjautuvuuden ja oppimaan oppimisen taitojen kehittämistä
- ohjataan osaamisen kehittymistä syventävien opintojensa laajentumisen tai painottumisen mukaisesti
- **Lopputyö** muodostuu **tuotteesta, teoksesta tai palvelusta sekä siihen liittyvästä osaamisen dokumentaatiosta**
- arvioidaan laaja-alaisesti kasvua käsityön tekijäksi, ilmaisu- ja käsityötaitojen kehittymistä ja opitun soveltamiskykyä
- lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan työlleen asettamat tavoitteet ja syventävien opintojen suuntautuminen

Yleinen oppimäärä

Teemaopinnoissa

- Teemaopintoihin sisältyy oppilaan kokoama esitys osaamisestaan, jossa on sanallista ja/tai kuvallista aineistoa sekä itsearviointia

MEDIATAITEIDEN

laaja ja yleinen oppimäärä

MEDIATAITEET (laaja oppimäärä)

opetuksen tehtävä, tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Tehtävä / yleiset tavoitteet

- Vahvistaa **valmiuksia** hyödyntää mediateknologiaa luovasti **taiteellisessa toiminnassa**
- Kannustaa **tutkimaan ja käsitteellistämään** olemassaoloa, identiteettiä ja kulttuuria **mediavälineiden keinoin**
- Edistää **osallisuutta** mediakulttuurissa ja muussa yhteiskunnassa
- rakentuu mediateknologiaa hyödyntävien taiteiden **perinteille ja niiden yhteyksille** muihin taiteenaloihin
- **voi perustua** esim. elokuvan ja videotaiteen, mediataiteen, valokuvan, äänitaiteen, pelien, ohjelmistotaiteen, installaation, performanssin ja kulttuurihäirinnän **traditioille**

MEDIATAITEET (laaja oppimäärä)

opetuksen tehtävä, tavoitteet ja keskeiset sisällöt

Tehtävä / yleiset tavoitteet

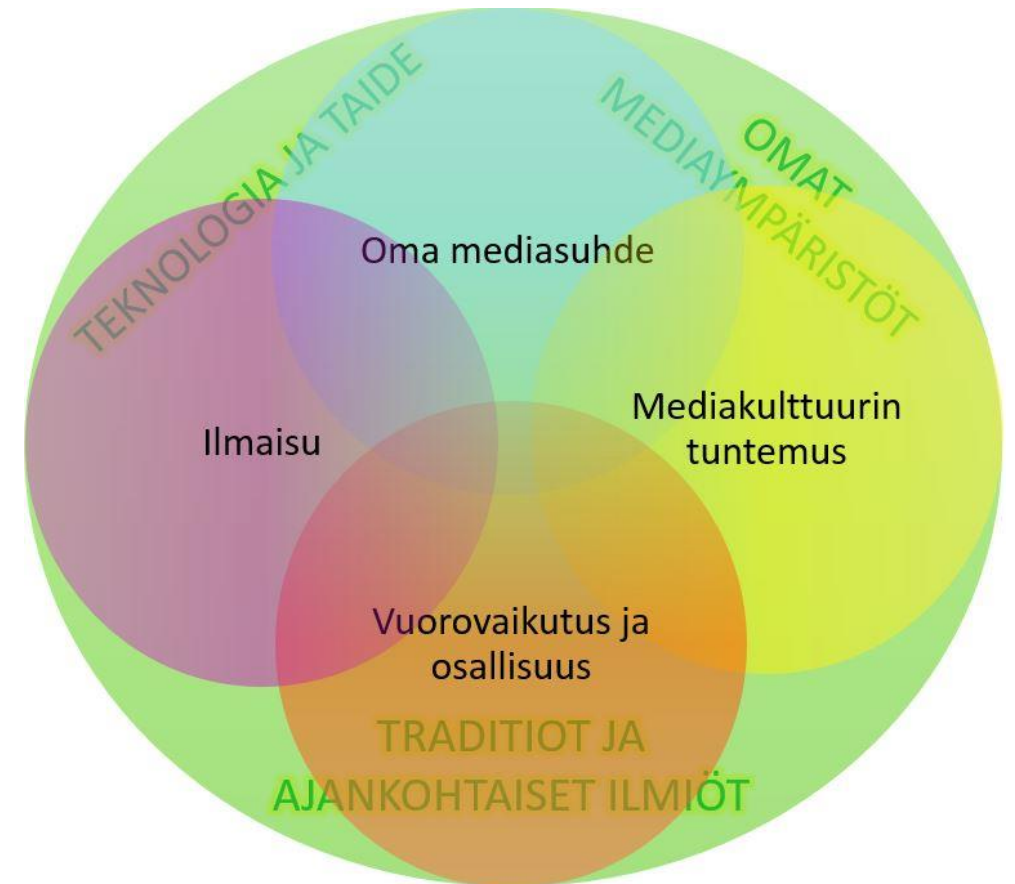
- Rohkaista kokeilla ja määritellä **uusia tapoja** käyttää uuden teknologian **välineitä omassa ilmaisussa**
- Kehittää taitoja käyttää teknologiaa **ajattelun ja ilmaisun välineenä** > monipuolinen harjoittelu, tavoitteellinen työskentely
- Kannustaa vaikuttamaan ja osallistumaan yhteiskunnalliseen **keskusteluun ja taiteen vahvistamiseen** mediakulttuurissa
- Tarjota mahdollisuuksia **osaamisen syventämiseen yhdellä tai useammalla** mediataiteiden alueella
- Antaa valmiuksia **jatko-opintoihin** hakeutumiselle

MEDIATAITEET (laaja ja yleinen oppimäärä)

Oppimisen arviointi mediataiteiden opetuksessa

- tuetaan oppilaan mediataiteiden opintojen edistymistä
- annetaan palautetta edistymisestä, osaamisesta ja kehittämisen kohteista
- sisältyy erilaisia palautteen antamisen tapoja sekä ohjausta itse- ja vertaisarviointiin
- rohkaistaan antamaan ja vastaanottamaan palautetta
- ohjataan omien oppimistavoitteiden asettamiseen sekä osaamisen arvostamiseen
- harjoitellaan arviointitaitoja opintojen kuluessa
- oppilasta perehdytetään mediataiteiden arvioinnin periaatteisiin ja käytäntöihin
- Mediataiteiden arvioinnin kohteet ovat **Oma mediasuhde, Mediakulttuurin tuntemus, Ilmaisuu** sekä **Vuorovaikutus ja osallisuus**.

MEDIATAITEET Oppimisen arviointi

Laaja oppimäärä

Perusopinnoissa arvioinnilla

- tuetaan mediataiteiden keskeisten taitojen harjoittelua, niiden kehittymistä ja yhdessä oppimista
- hyödynnetään monipuolisesti itse- ja vertaisarviointia

Syventävissä opinnoissa arvioinnilla

- tuetaan oppilaan taitojen syventämistä ja osaamisen laajentamista yksilöllisten oppimistavoitteidensa mukaisesti
- tuetaan reflektoinnin, itseohjautuvuuden ja oppimaan oppimisen taitojen kehittymistä
- syventäviin opintoihin sisältyy lopputyö, jolla osoitetaan kokonaisvaltaisen taiteellisen prosessin hallintaa
- **Lopputyö** muodostuu **teoksesta, työskentelyprosessin dokumentaatiosta, oman oppimisen reflektoinnista** ja **teoksen arvottamisesta mediataiteiden alueella**
- lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan työlleen asettamat tavoitteet ja syventävien opintojen suuntautuminen

Yleinen oppimäärä

Yhteisissä opinnoissa arvioinnilla

- tuetaan oppilasta mediataiteiden perustaitojen hankkimisessa
- hyödynnetään itse- ja vertaisarviointia

Teemaopinnoissa arvioinnilla

- kannustetaan oppilasta yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen laajentamiseen
- tuetaan oppimistavoitteiden asettamista sekä reflektoinnin, itseohjautuvuuden ja oppimaan oppimisen taitojen kehittymistä

Musiikki

Musiikin laajan ja yleisen oppimäärän johdannoista

Laajan oppimäärän syventävät opinnot

- oppilas **syventää osaamistaan** laajentamalla tai painottamalla opintojaan valitsemallaan tavalla
- oppilas suunnittelee ja valmistaa **musiikillisten ajattelu- ja ilmaisutaitojen** hallintaa osoittavan laajan oppimäärän lopputyön
- **oppilas asettaa lopputyön tavoitteet ja päättää lopputyön toteutustavan yhteistyössä opettajiensa kanssa oppilaitoksen tarjonnan pohjalta.**
- lopputyö voi muodostua erilaisista kokonaisuuksista tai keskittyä tiettyyn syvennettyyn osaamiseen

Yleisen oppimäärän teemaopinnot

- **teemaopintojen tarkoituksena on yhteisissä opinnoissa hankittujen taitojen kehittäminen edelleen**
- tavoitteena on, että oppilas löytää opintojen aikana omat **musiikillisen ilmaisun tapansa**
- opetuksessa painotetaan yhteismusisointia ottaen huomioon oppilaan valmiudet ja kiinnostuksen kohteet.

Musiikin laajan ja yleisen oppimäärän tavoitealueet

Laaja oppimäärä (perusopinnot ja syventävät opinnot)

- Esittäminen ja ilmaiseminen
- Oppimaan oppiminen ja harjoittelu
- Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen
- **Säveltäminen ja improvisointi**

Yleinen oppimäärä (yhteiset opinnot ja teemaopinnot)

- Soittaminen ja laulaminen
- Esittäminen ja ilmaiseminen
- Kuunteleminen ja musiikin hahmottaminen
- **Taiteidenvälinen osaaminen**

Oppimisen arviointi laajassa oppimäärässä 2

- Oppimisen arvioinnin tehtävänä on **tukea oppilaan musiikkiopintojen edistymistä**.
- Myönteisessä hengessä annettava ohjaava palaute on olennainen osa musiikin oppimisprosessia ja opettamista.
- Arvioinnin tarkoituksena on **ohjata oppilasta omien tavoitteiden asettamiseen** ja tukea häntä niiden saavuttamisessa.
- Perusopinnoissa oppimisen arviointi painottuu jatkuvan palautteen antamiseen siten, että se edistää asetettujen tavoitteiden saavuttamista. Oppilaan itsearviointitaitojen vahvistaminen tukee tätä tehtävää.
- Syventävissä opinnoissa **arvioinnilla tuetaan oppilaan taitojen syvenemistä opintojen painottumisen ja lopputyön mukaisesti**. Syventävien opintojen aikana ja lopputyön toteutuksessa hyödynnetään itsearvioinnin ja vertaisarvioinnin tarjoamia mahdollisuuksia. **Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan lopputyölleen asettamat tavoitteet.**

Oppimisen arviointi yleisessä oppimäärässä

- Musiikin yleisessä oppimäärässä arvioinnin tehtävänä on **tukea oppilaan musiikkiopintojen edistymistä**. Siksi se on oleellinen osa jokaista oppimisprosessia ja opettamista. Palautteen ja arvioinnin antamisessa kiinnitetään huomiota erityisesti oppimisprosessiin ja sen aikana tapahtuneisiin muutoksiin. **Tavoitteena on, että arviointi tukee oppilaan itsetunnon sekä oppimaan oppimisen, itsearviointin ja vertaisarviointin taitojen kehittymistä**.
- Arviointia suoritettaessa huolehditaan, että **arviointi kohdistuu ainoastaan työskentelyyn ja tavoitellun osaamisen karttumiseen**, ei oppilaan persoonaan tai ominaisuuksiin. **Monipuolinen ja rohkaiseva arviointipalaute** auttaa oppilasta vähitellen asettamaan opiskelulle myös omia tavoitteita. Lisäksi arvioinnin tarkoituksena on motivoida oppilasta opetuksen aikana ja tuottaa opettajalle tietoa siitä, miten opetusta tulisi jatkossa suunnata.

Tanssi

Tanssin laajan ja yleisen oppimäärän tehtävä

Laaja oppimäärä

- mahdollisuus kokea ja vaalia tanssin iloa, **opiskella tanssia tavoitteellisesti ja pitkäjänteisesti** ja kehittää tanssin ammatillisissa ja korkea-asteen opinnoissa tarvittavia valmiuksia
- rakentaa omakohtaisen suhteen tanssiin, rohkaistua ilmaisemaan itseään kehollisesti ja muodostaa laaja-alaisen käsityksen tanssin muodoista, tehtävistä ja mahdollisuuksista erilaisissa toimintaympäristöissä
- tukea kokonaisvaltaista kasvua, luovuutta ja taiteellista ilmaisukykyä
- kannustaa oppilasta osallistumaan erilaisiin tanssi- ja taidetapahtumiin ja esityksiin sekä esiintyjänä että katsojana

Yleinen oppimäärä

- **tuottaa oppilaalle myönteisiä kokemuksia tanssin parissa**, kannustaa tanssin harrastamiseen sekä tukea liikunnallista ja aktiivista elämäntapaa
- tarjota mahdollisuus tanssin ja liikunnan ilon kokemiseen ja löytämiseen
- tuottaa kokonaisvaltaisia elämyksiä sekä tukea kokemusta ja ymmärrystä tanssista fyysisen ja luovan toiminnan kautta
- tukea oppilaan kokonaisvaltaista kasvua, luovuutta, taiteellista ilmaisukykyä
- kannustaa oppilasta osallistumaan erilaisiin tanssin ja muun taiteen tapahtumiin ja esityksiin myös kuulijana ja katsojana

Tanssin laajan ja yleisen oppimäärän tavoitealueet

Laaja oppimäärä

- Hyvinvointi ja kehollisuus
- Vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen
- Taito ja taide
- Esiintyminen

Yleinen oppimäärä

- Hyvinvointi ja kehollisuus
- Vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen
- Taito ja taide

Oppimisen arviointi tanssin laajassa oppimäärässä

- Tanssin perusopinnoissa arvioinnin tarkoitus on motivoida oppilasta opetuksen aikana ja kannustaa häntä itseohjautuvuuteen, oppimaan oppimiseen, vuorovaikutukseen ja yhteistoiminnallisuuteen.
- Syventävissä opinnoissa arvioinnin tarkoituksena on tukea ja suunnata oppilaan tanssiopintoja ottaen huomioon oppilaan opinnoilleen ja lopputyölle asettamat tavoitteet.
- Tanssin laajan oppimäärän **arvioinnin kohteita** ovat
 - hyvinvointi ja kehollisuus
 - vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen
 - taito ja taide
 - esiintyminen.
- Koulutuksen järjestäjä kuvaa opetussuunnitelmassaan arvioinnin antamisen tavat.
- Lopputyön arvioinnissa otetaan huomioon oppilaan lopputyölleen asettamat tavoitteet.

Oppimisen arviointi tanssin yleisessä oppimäärässä

- Arvioinnin tarkoituksena on tukea oppilaan kokonaisvaltaista tanssillista kehittymistä ja rohkaista häntä pitkäjänteiseen ja suunnitelmalliseen tanssiharrastukseen.
- Tanssin yleisen oppimäärän arvioinnin kohteita ovat
 - hyvinvointi ja kehollisuus
 - vuorovaikutus ja kulttuurinen osaaminen
 - taito ja taide.
- Koulutuksen järjestäjä kuvaa opetussuunnitelmassaan arvioinnin antamisen tavat.

Sirkustaide

Yleinen ja Laaja oppimäärä / **Opintojen tavoitealueet**

✓ ***Sirkustekniikka***

- mm. motoriset perustaidot, eri sirkuslajit sekä turvalliset tavat harjoitella

✓ ***Kehontuntemus ja –hallinta***

- oppilas oppii luottamaan itseensä ja oman kehon mahdollisuuksiin

✓ ***Sirkustaiteen tuntemus***

- sirkus harrastuksena ja taidemuotona

✓ ***Ilmaisu ja esiintyminen***

- oppii toimia itsenäisesti ja ryhmässä sekä uskaltaa esiintyä

Sirkustaide, Yleinen oppimäärä

- ✓ Tukee sirkustaiteen omaehtoista harrastamista
- ✓ Taiteellinen, fyysinen ja sosiaalinen osaaminen
- ✓ Harjoittelua ja esiintymisiä sekä yksin että ryhmässä

Yhteiset opinnot (300 tuntia)

- ✓ Opitaan sirkuslajien perustaitoja, kehitetään motorisia perustaitoja
- ✓ Oppiminen itsenäisesti ja yhdessä ryhmän kanssa

Teemaopinnot (200 tuntia)

- ✓ Syvennetään ja laajennetaan yhteisissä opinnoissa saavutettuja taitoja
- ✓ Oppilas voi painottaa opintojaan yhdessä tai useammassa sirkuslajissa tarjonnan mukaan
- ✓ Ilmaisui-, vuorovaikutus- ja esiintymistaidot keskeinen osa teemaopintoja.

Sirkustaide, Laaja oppimäärä

- ✓ Antaa valmiuksia itsenäiseen harrastamiseen sekä mahdollisuuksien mukaan myös sirkustaiteen ammatilliseen ja korkea-asteen koulutukseen hakeutumiseen
- ✓ Esiintyminen ja ilmaisu tukevat taiteellisen ajattelun kehittymistä ja luovaa tutkimista

Perusopinnot (800 tuntia)

- ✓ Opitaan sirkuslajien perustaitoja ja kokemuksia sirkuksesta monipuolisen taiteenalana
- ✓ Motoriset taidot muodostavat pohjan sirkustaitojen harjoittelulle
- ✓ Opetuksessa tuetaan oppilaan esiintymistaitojen kehittymistä.

Syventävät opinnot (500 tuntia)

- ✓ Oppilas voi painottaa tai laajentaa opintojaan omien tavoitteiden ja tarjonnan mukaisesti
- ✓ Oppilas syventää teknisiä taitojaan valitsemassaan sirkuslajissa
- ✓ Keskeisenä sisältönä esittämisen suunnittelu, esiintyminen ja henkilökohtaisen ilmaisun kehittäminen.

Monilukutaito sanataiteen(kin) perustaksi

- Tekstikäsitteiden laajeneminen: tekstit voivat olla puhuttuja, kirjoitettuja, visuaalisia, audiovisuaalisia, digitaalisia
- Sanataiteen tuottaminen – kirjoittaminen – laajan tekstikäsitteiden mukaan myös suullista kertomista tai kehollisesti tuotettua ilmaisua.
- Monilukutaito = erilaisten tekstien tuottamisen, tulkinnan ja arvottamisen taidot, kriittinen ja kulttuurinen lukutaito (Perusopetuksen ops-perusteet 2014)
- Multimodaalisuus (kuvat, äänet, liikkeet), moniaistisuus, kehollisuus; monimuotoiset tekstit
- Monitaiteisuus

Sanataide

Tavoitealueet: sanataitajana kehittyminen, omaääninen kirjoittaminen, elämyksellinen lukeminen, taideprosessi ja julkaiseminen

- laaja oppimäärä uutena: sanataiteen aseman vahvistuminen ja uskottavuuden lisääntyminen; tavoitteiden kirkastaminen ja ymmärrettävyyden tavoittelu, OPSin henki lähemmäs muita taiteita
- oppijan omien tavoitteiden ja päämäärien korostaminen, kirjoittajaidentiteetin tukeminen ja kirjoittamiseen liittyvien tunteiden käsittelyn tukeminen
- sanataiteen yhteisöllisyys, vastuullisuus, eettisyys

Teatteritaide

Tavoitealueet: esiintymis- ja vuorovaikutustaidot, teatteriesitys, oma taiteellinen prosessi, teatteritaide osana yhteiskuntaa

- vuorovaikutuksen, ryhmässä toimimisen ja yhteiskunnallisen kontekstin sanoittaminen
- opiskelijan oman, sisäisen kokemuksen näkyväksi tekeminen ja sen korostaminen vuorovaikutuksessa muiden kanssa sekä opiskelijan oman persoonan ja itsetunnon vahvistaminen
- opetussuunnitelman selkiytyminen ja joustavuus: ops-perusteet mahdollistavat erilaiset toteutukset, oppilaitosten erityispiirteiden huomioon ottamisen ja teatteritaiteen muutokset
- laaja oppimäärä: pyrkimys laajentaa teatteritaiteen kuvaa pelkästä perinteisestä teatterikäsitteestä enemmän esitystaiteen suuntaan

Paikallisen työn tuki

Julkaisut ja ops-työkalu

- **Määräykset ja ohjeet –julkaisusarjassa**
 - ✓ Taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2017
 - ✓ Taiteen perusopetuksen yleisen oppimäärän opetussuunnitelman perusteet 2017
 - ✓ Pdf-muodossa oph.fi-verkkosivuilla syyskuussa 2017
 - ✓ Painettu maksullinen julkaisu Opetushallituksen verkkokaupasta syksyllä 2017
- **Taiteen perusopetus ePerusteet-palvelussa**
 - ✓ **Perusteet ja opetussuunnitelma-työkalu julkaistaan palvelussa syksyllä 2017**
 - ✓ **ePerusteet-palvelu** = yleissivistävän koulutuksen ja ammatillisen koulutuksen perusteiden sähköinen laadinta- ja julkaisualusta
 - ✓ **Opetussuunnitelma-työkalu ePerusteet-palvelussa** = paikallisen työn tuki
Työkalu paikallisten opetussuunnitelmien laadintaan ja julkaisuun
 - ✓ **ePerusteet –palvelu** on osa Oppijan palvelukokonaisuutta, jossa kehitetään digitaalisia palveluita oppijoiden ja koulutuksen järjestäjien käyttöön sekä edistetään sähköistä asiointia Opintopolku.fi -portaalin avulla.

Paikallisen opetussuunnitelmatyön ja käyttöönoton tuki

- Taiteen perusopetuksen Edu.fi-verkkosivut päivitetään ja sivuille tuotetaan taiteenalakohtaisesti uutta materiaalia 2017-2018
- Kunnille ja muille koulutuksen järjestäjille kohdennettua koulutusta yhteistyössä Kuntaliiton ja Aluehallintovirastojen kanssa 2017-2018
- Opetushallituksen asiantuntijoiden osallistuminen Taiteen perusopetusliitto TPO ry:n ja taiteenalakohtaisten järjestöjen koulutustilaisuuksiin 2017-2018

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos!

mikko.hartikainen@oph.fi

eija.kauppinen@oph.fi

matti.pietila@oph.fi

www.oph.fi → TPO 2018 –sivusto

www.edu.fi → tukimateriaalia tulossa

TPO 2018 **GRK 2018**

